

Fotokronika, druhá část vycházky v Lysolajích

První říjnové dny, turistická parta z jedničky je zpět s druhou částí vycházky v Lysolajích, vycházky historií, přírodou a místními zajímavostmi. Tradičně začínáme u pramene Lysolajského potoka, na začátku turistických i poutních cest rozsáhlého přírodního parku **Šárka - Lysolaje**. Právě zde dvě z těchto cest, poutní cesta ke svatému Matěji a do Dejvic, spolu s Cyrilometodějskou stezkou sv. Ludmily, budou tvořit naše lysolajské turistické kolečko. Ale nepředbíhejme. Jdeme od autobusu k zázračné studánce, cestou je možnost podívat se do historie Lysolají.

Studánka se zázračnou vodou a současně pramen Lysolajského potoka s výklenkovou kapličkou se nedají jen tak odbýt ani tentokrát. Vždyť pro místní představoval tento pramen v minulosti jediný zdroj vody, navíc léčivé, jak mnozí ještě dnes věří a vodu si domů odnášejí. Postavení výklenkové kapličky, byl akt vděčnosti za vytrysklý životodárný pramen.

Spolu s Lysolajským potokem míří naše vycházka také za uměním. Umění sochařské, vždyť právě tady u Zázračné studánky se v roce 2014 uskutečnilo první **lysolajské veřejné sochařské sympozium**. Před zraky veřejnosti šest našich i zahraničních sochařů vytvářelo sochy a plastiky z předem připravených kvádrů pískovce. Hotová umělecká díla jsou umístěna při lysolajských cestách, v **sadu Housle** a v moc pěkném **parku Kaménka**. Většinu soch cestou uvidíme. Pro kroniku naší vycházku nafotily naše fotografky Lydie, Hana a Jana.

Umění začíná hned u potoka. **Sochu Vládce moří** (Král oceánů) zhotovil během prvního sympozia v roce 2014 sochař Švaříček – Rašva. Druhou stranu cesty zdobí socha **Rodina**, sochařky Barbory Chládkové. Mezi nimi unikátní, kovová **kinetická fontána** akademického sochaře Fr. Svátka. Fontána je sycená vodou z potoka.

Zastavení u fontány, vodní proud usměrňují pohyblivé bronzové lamely.

A jen kousek po proudu Lysolajského potoka je **Lysolajská pláž** ve formě biotopu. Ta byla upravena v roce 2017 ze staré hasičské nádrže. Stejně jako fontána je napájena studenou vodou z potoka, ze zázračné studánky. Není přímo určená ke koupání, spíš k otužování. Je to velmi pěkné udržované místo.

Naše cesta se stáčí k jihu a stoupáme, napřed schody, potom ulice Květová, stará zástavba a nejen tady, pomalu ustupuje nové, moderní, někdy dokonce až moc moderní zástavbě.

Jsme na konci Květové, před námi je lesní cesta, podél chatové a zahrádkářské osady, ty se téměř ztrácí v hustém porostu.

Jsme na prvním vrcholu dnešní vycházky. Je to místo, které významně ovlivňuje historii celého regionu. Hluboko pod námi leží Denkrova pískovna. Je to bývalý pískový povrchový důl. Těžba zde byla ukončena v první polovině 20. st.

Opuštěný důl sloužil dlouho jako skládka komunálního odpadu. Později byla skládka odstraněna. Historicky je tato lokalita významná z archeologického hlediska, ve 20. století zde probíhaly výzkumy, které odhalily pozůstatky neolitického sídliště a bylanského pohřebiště. Byly nalezeny i kosterní pozůstatky mamuta a snad i nosorožce z období doby ledové.

Atraktivním prvkem je velká pochozí socha dřevěného nosorožce srstnatého. Je dokonce možnost opatrně vystoupat na jeho hřbet. Velká příležitost i pro nás, a také se s nosorožcem vyfotit.

Nosorožec slouží také jako rozhledna nebo jako úkryt před deštěm. Tak kde se v Praze potkáte s nosorožcem, dokonce srstnatým? Jedině v Lysolajích! Vylézt nahoru, to dá fušku. A výhled je luxusní, nádherný sportovní areál, obklopený zlátnoucí vinicí. Svahy porostlé levandulí, okrasnými keři a stromy. Uvnitř areálu venkovní restaurace, velký altán, přírodní posilovna.

Opouštíme areál pískovny a čeká nás část staré poutní cesty ke kostelíčku svatého Matěje a do Dejvic. K zastavení „**U Topolů**“ nás vede polní cesta po vrcholcích Šáreckého údolí.

„**U Topolů**“, kdysi tady stávala výklenková kaplička. Ta neodolala zubu času a vandalům, tak musela být stržena. Nahradila ji moderní sakrální stavba, kterou vytvořil **sochař Štěpán Rattay** a v roce dva tisíce ji při slavnostní venkovní mši požehnal arcibiskup Duka. Na pískovcovém podstavci je minimalistickým způsobem vytvořen kovový symbol Nejsvětější trojice

Dál jdeme vrcholovou lesní pěšinou nad Šáreckým údolím ke křižovatce turistických a poutních cest. Zastavení se jmenuje „**Nad Šáreckým údolím**“ a nasměrovalo nás na **Cyrilometodějskou stezku svaté Ludmily**. Po ní se vracíme do Lysolají. Na jejich jižním okraji nás vítá **Fuchsův statek**, historický dvůr založený roku 1654. Je to kulturní památka, kterou kdysi obklopovaly okrasné zahrady a četné hospodářské budovy. Rodina Fuchsů zde hospodařila do poloviny 19. století. Zpustlý statek je komerčně pronajímán a postupně opravován.

Ve svahu pod statkem bude naše poslední zastavení v sochařském přírodním parku **Kaménka**. Jsou tady volně, uprostřed přírody, rozmístěny sochy vytvořené při veřejných sochařských sympoziích. Většinu jich naše „holky“ fotografky nafotily.

Můj poklad

Pískovcová plastika maďarské sochařky Beaty Rostas vznikla v rámci lysolajského sochařského sympozia v roce 2017.

Mlčenlivý Bůh, plastika sochaře Jana Turského **Sluneční hodiny**, docent, akademický sochař Milan Vácha

Víly v tůňce, soch. Barbora Blahutová

Žába, sochař Daniel Talaver

Relikviář, sochař Libor Pisklák

Khmerská tanečnice, sochař Michal Blažek

Vodní svět, sochař Chatna Tour z Kambodže

Jsme v dolní části parku Kaménka. Další sochy ani plastiky již vyhledávat nebudeme. Ještě chvilky odpočinku na sluníčku a jde se na autobus.

Za velmi pěkného, téměř letního počasí

**v sobotu 3. října 2026, v Lysolajích. Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kronika Mirek,
zajímavé fotky nafotily Hana Mašková, Lýdie Stoupová a Jana Jeřábková.**